

Strijd tegen witwassen van geld en financiering van terrorisme

Vaststellingen na verschillende inspecties bij verzekeringstussenpersonen

Kernboodschappen

De FSMA heeft een verslag gepubliceerd dat op een synthetische en didactische manier een samenvatting bevat van de **belangrijkste vaststellingen** naar aanleiding van de inspecties die zij in 2019 heeft uitgevoerd bij een aantal verzekeringstussenpersonen betreffende de naleving van de wetgeving inzake de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme ("AML-wet")¹.

Elke inspectie resulteerde in een verslag van de FSMA waarin deze de termijnen heeft vastgelegd waarbinnen de vastgestelde tekortkomingen moeten worden verholpen. In de meest ernstige gevallen heeft de FSMA de beslissing genomen om de levensverzekeringsactiviteit van de betrokken tussenpersoon op te schorten totdat deze tussenpersoon kon aantonen dat hij aan deze tekortkomingen had verholpen.

In dit document wordt de nadruk gelegd op de *kernboodschappen* van bovengenoemd verslag.

In het algemeen heeft de FSMA vastgesteld dat de meeste SWG/FT²-verplichtingen niet correct werden uitgevoerd door de onderworpen entiteiten.

In het algemeen heeft de FSMA vastgesteld dat, hoewel de overgrote meerderheid van de gecontroleerde entiteiten reeds de eerste stappen hadden gezet om aan de AML-wet te voldoen, de meeste SWG/FT-verplichtingen niet correct werden uitgevoerd door de onderworpen entiteiten.

De meeste gecontroleerde entiteiten hebben (i) een *Anti-Money Laundering Compliance Officer* ("AMLCO") aangesteld, (ii) een algemene risicobeoordeling opgesteld en naar aanleiding daarvan (iii) risicocategorieën gecreëerd en (iv) bepaalde procedures opgezet. Inspecties hebben echter tekortkomingen aan het licht gebracht met betrekking tot :

- de algemene risicobeoordeling: de gecontroleerde entiteiten hadden onvoldoende rekening gehouden met de specifieke kenmerken van hun activiteiten en de risicofactoren die in hun algemene risicobeoordeling als relevant waren aangemerkt, kwamen niet overeen met de activiteiten die zij daadwerkelijk uitvoerden;
- **de individuele risicobeoordelingen**: deze beoordelingen waren niet systematisch gebaseerd op voldoende gegevens met betrekking tot de eigenschappen van de

¹ Wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten ("AML-wet").

² Strijd tegen witwassen en financiering van terrorisme.

klant, het doel en de aard van de zakelijke relatie of de voorgenomen occasionele verrichting;

- **de identificatie en de identiteitsverificatie** van de klanten, de lasthebbers en de uiteindelijke begunstigden;
- het opsporen en analyseren van atypische verrichtingen om, zo nodig, een melding van vermoedens te richten aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI). Weinig entiteiten hadden hiervoor een procedure ingevoerd of in hun procedures niet aangegeven hoe deze verrichtingen opgespoord en geanalyseerd moeten worden;
- **de toepassing van de bindende bepalingen in verband met financiële embargo's** ("bindende bepalingen")³: de uitgevoerde controles garandeerden bijvoorbeeld niet dat er geen verrichtingen of zakelijke relaties werden afgesloten met personen van wie de tegoeden zijn bevroren.

Naast deze algemene vaststelling, dient benadrukt te worden dat **twee terugkerende tekortkomingen** konden worden vastgesteld in het kader van deze inspecties.

De FSMA heeft, in het algemeen, vastgesteld dat de AMLCO's, het wettelijke en reglementaire kader onvoldoende kennen en begrijpen. Dit lage kennisniveau van de AMLCO's leidt met name tot een gebrek aan sensibilisering en opleiding van het personeel, de agenten en distributeurs van de betrokken entiteiten.

Allereerst heeft de FSMA vastgesteld dat **de AMLCO's het wettelijke en reglementaire kader onvoldoende kennen en begrijpen**, terwijl ze wettelijk verplicht zijn om deskundigheid te hebben in de AML/CFT materies. De FSMA stelt tevens en in het algemeen een gebrek aan inzicht in de risicogebaseerde benadering vast. Een gebrek aan kennis en inzicht van de begrippen 'politiek prominente persoon' ("PPP") en de bindende bepalingen kon eveneens worden vastgesteld. Dit lage kennisniveau van de AMLCO's leidt met name tot een gebrek aan sensibilisering en opleiding van het personeel, de agenten en de distributeurs van de betrokken entiteiten.

De FSMA heeft vastgesteld dat de betrokken entiteiten onvoldoende hun verplichtingen inzake het bewaren van documenten en het documenteren van de maatregelen die zij nemen om te voldoen aan hun SWG/FT-verplichtingen, nakomen.

3

³ Verplichtingen in verband met financiële embargo's, het bevriezen van tegoeden of andere beperkende maatregelen en due diligence-opdrachten die in het kader van het AML/CFT worden opgelegd door de wetgeving bedoeld in artikel 4, 6° van de wet van 18 september 2017.

Ten tweede heeft de FSMA vastgesteld dat de gecontroleerde entiteiten onvoldoende hun verplichtingen inzake het bewaren van documenten en het documenteren van de maatregelen die zij nemen om te voldoen aan hun SWG/FT-verplichtingen, nakomen.

Alle bevindingen zijn opgenomen in het volledige verslag, opgedeeld in zeven thema's:

- Aanstelling en rol van de hooggeplaatste leidinggevende en de AMLCO;
- Bestaan en uitvoering van de algemene risicobeoordeling;
- Bestaan en uitvoering van de individuele risicobeoordelingen;
- Identificatie en identiteitsverificatie van natuurlijke en rechtspersonen;
- Opsporing en analyse van atypische verrichtingen en melding van vermoedens aan de CFI;
- Kennis van de AMLCO over:
 - de politiek prominente personen (PPP's);
 - o de bindende bepalingen;
 - en andere aspecten betreffende verplichtingen uit hoofde van de AMLwet.
- Documenteren en bewaren van de documentatie.

Voor elk van deze thema's onderscheidt en specificieert het rapport:

- 1. Het Wettelijk kader, d.w.z. de verplichtingen die voortvloeien uit de wet;
- 2. De **Vaststellingen** gedaan door de FSMA in het kader van de inspecties.

Aan het einde van het verslag zijn de volgende documenten opgenomen:

- een niet-exhaustieve lijst van wettelijke, reglementaire of documentatiebronnen die in dit verslag worden aangehaald;
- een praktijkvoorbeeld over de toepassing van de risicogebaseerde benadering door een verzekeringstussenpersoon van een kleine omvang, nl. "bvba Kantoor X".